

۲۶ پس وختی کی تارح هفتاد ساله بوبوسته اون پسران، ابرام، ناحور و هاران به دنیا بَمویدی.

۱۱

سرگذشت ابرام (ابراهیم) *

۲۷ هَنه سرگذشت تارح. تارح، ابرام و ناحور و هاران پتر بو، و هاران لوط پتر. ۲۸ ولی هاران هویه کی به دنیا بَمو بو، شهر اور، کلدانیان میان، بمرده، وختی کی تارح اون پتر هَنوز زنده بو. ۲۹ ابرام و ناحور هر دو نفر عروسی کونیدی. ابرام زن نام سارای، ناحور زن نام ملگه بو. ملگه و یسکه همدیگر امره خاخور و هاران دوختران بید. ۳۰ ولی سارای نازا بو و زاکی ناشتی.

۳۱ تارح خو پسر ابرام، خونوه لوط کی هاران پسر بو و خو عروس سارای کی ابرام زن بو اوسده. اوشان همدیگر امره از شهر اور کلدانیان بیرون بوشویدی کی بیشید کنعان، ولی وختی فرسهیدی حران، هویه بیسهیدی. ۳۲ تارح ۲۰۵ سال زندگی بوکوده و شهر حران دورون بمرده.

ابرام دعوت

۱ خوداوند ابرام بوگفته: «تی سرزیمین، تی قوم، تی پتر خانهی بنه، بوشو به سرزیمینی کی تر نیشان دهمه. ۲ از تو قومی بزرگ به وجود آورم، تر برکت دهمه. تی نام بزرگ کونم و تو برکت بی. ۳ هر کسی تر برکت بده اوشان برکت دهم، و هر کس تر لعنت بوکونه اون لعنت کونمه. تومام قومان جهان، تی جا برکت بریدی.»

۴ پس ابرام، هوطو کی خوداوند اون فرمان بدهبو، راه دکفته، لوطم اون امره بوشو. وختی کی از حران بیرون بوشویدی، ابرام ۷۵ سال داشتی. ۵ اون، خو زن امره سارای، و خو برارزا لوط امره، خوشان تومام دارایی امره کی پس انداز بوکوده بید و خادمانی کی حران دورون به دس باورده بید اوسده، راه دکفته

۱۲

* ۳۱:۱۱ ابرام هو حضرت ابراهیمه کی خودا ایسم اون ره بنه بو.

* ۳۱:۱۱ سارای هو سارایه کی خودا ایسم اون ره بنه بو.

بوشو کنعان، وارڈ کنعان بوبوسته. ۶ ابرام او سرزیمین بگردسته تا پيله درخت بلوط مورہ کی شکیم دورون نہہبو پیشروی بوکودہ، او زمان کنعانیان او سرزیمین دورون زندگی کودیدی.

۷ خوداوند بر ابرام آشکار بوسته، بوگفته: «ا سرزیمین تی نسل بخشم.» پس اون، اوپہ قربانگاہی خوداوندہ کی بر اون آشکار بوسته بو، بر پا بوکودہ. ۸ از اوپہ بہ طرف شرق بیت ایل کویان جور کوچ بوکودہ و خو خیمہی اوپہ بر پا بوکودہ کی بیت ایل در غرب و آبادی عای در شرق نہہبید.

اوپہ قربانگاہی خوداوندہ چاکودہ و خوداوند پرستش بوکودہ. ۹ بعد اون هوطو پیشروی بوکودہ تا جنوب کنعان، نگب.*

ابرام شہ مصر

۱۰ کنعان دورون قحطی بمو و ابرام بوشو بہ سرزیمین مصر، تا ایتا مدت اوپہ زندگی بوکونہ، چرہ کی قحطی اوپہ بیداد کودی. ۱۱ مصر مرز سر، خو زن سارای بوگفته: «دائم کی تو زن قشنگی ایسی.

۱۲ وختی مصریان تر بیدینید، گیدی: (اون زنہ.) پس مر کوشیدی ولی تر زنہ دأریدی. ۱۳ پس بوگو کی تو می خاخوری، کی تی وستی می امرہ خوشرفتاری بوکونید، کی جان بہ در بیرم.»

۱۴ وختی کی ابرام وارڈ مصر بوبوسته، مصریان بیدہبیدی کی سارای، زن خیلی قشنگی ایسہ.

۱۵ وختی کی درباریان فرعون سارای بیدہبیدی، از اون فرعون ورجہ تعریف بوکودیدی و اون بردیدی فرعون قصر دورون. ۱۶ فرعون سارای وستی ابرام امرہ خوشرفتاری بوکودہ و ابرام، گاو و گوسفند، و الاغان نر و مادہ، غلامان و کنیزان و شتران فراوانی بہ دس باورده.

۱۷ ولی خوداوند، سارای وستی، فرعون و اون اہلہ خانہی بہ مرض سختی دوچار بوکودہ. ۱۸ پس فرعون ابرام دوخوآدہ، بوگفته: «می امرہ چی بوکودی؟ چرہ مر نوگفتی کی اون تی زنہ؟ ۱۹ چرہ بوگفتی: (اون می خاخورہ.) کی من اون امرہ عروسی بوکونم؟ بیأ تی زن اوسن و از آیہ بوشو!» ۲۰ فرعون خو آدمان دستور بدہ: «اون با اون زن و ہمہی اون دار و ندار بیرون کونید!»

ابرام و لوط

۱۳

۱ پس ابرام خوزن و هرچی کی داشتی اوسنه لوط امره از مصر راه دکفه شه جنوب کنعان. ۲ ابرام گله رمه و نقره و طلا خیلی داشتی ثروتمند بو. ۳ اون از جنوب کنعان به طرف بیت ایل کوچ بوکوده تا به هویه فرسه کی اول چادر بزه بو، مابین بیت ایل و عای، ۴ هویه کی اول قربانگاه چاکوده بو. اوپه خوداوند ستایش و پرستش بوکوده.

۵ و لوط کی ابرام امره ایسه بو گاوان، گوسفندان و چادران داشتی. ۶ زمین اوشان ره فرسه یی کی ایجا بیسید چونکی اوشان مال و منال خیلی زیاد بو و نتانستیدی ایجا ساکن بیید. ۷ ابرام و لوط چوبداران میان دعوا دکفته. هه وخت ره کنعانیان و فرزیاں او زمین میان ایسه بیید.

۸ پس ابرام لوط بوگفته: نوا من و تو میان و امی چوبداران میان دعوا ببه چونکی امان براریم. ۹ مگر توما زمین تی جولوننه؟ خواهش کونم می جا جدا بیی. اگه بیشی چپ من شمه راست، اگه بیشی راست من شمه چپ طرف.

۱۰ هو وخت لوط خو سر راست گيفته و توما اردن زمین بیده کی بهشت و مصر مانستن به طرف صوغر سرسبز بو. (قبل اونکی خوداوند سدوم و عموره ی خراب کونه.) ۱۱ پس لوط توما اردن زمین خوره اوسده و شرق طرف کوچ بوکوده و همدیگر جا سوا بوبوستیدی. ۱۲ ابرام کنعان زمین میان بیسه، اما لوط وادی زمین میان ساکن بوبوسته و خو چادر تا سدوم بیرده. ۱۳ ولی سدوم مردومان شربید و خیلی خوداوند جا گناه کودید.

۱۴ بزین کی لوط اون جا سیوا بوبوسته، خوداوند ابرام بوگفته: «هسه تو تی چومان راست گیر و از اوپه کی ایسه یی شومال و جنوب و شرق و غرب بیدین. ۱۵ چونکی توما زمین کی دینی، تا ابد تر و تی زاگان بخشم ۱۶ و تی نسل زمین گرد و خاک مانستن چاکونم. هوطو کی اگه کسی بتانه زمین خاک بیشماره، تی نسلم ایشماره. ۱۷ ویریز زمین درازا و پهنا میان بگرد چونکی اون تر بخشم. ۱۸ پس ابرام خو خیمه جمع کوده و بوشو، نزدیک بلوط ممری کی حبرون میان نهه ساکن بوبوسته و اوپه خوداوند ره مذبحی چاکوده.

ابرام لوط نجات دهه

۱۴

۱ وختی فرسه کی امرافل پادشای شنعار و اریوک پادشای الاسار و گدرلا عمر پادشای عیلام و تدعال پادشای قوئیم بو ۲ کی با بارع پادشای سدوم، برشاع پادشای عموره، شنعاب پادشای ادما، شمیر پادشای صبویم و پادشای بالع (کی اون صوغر نام داره) جنگ بوکودیدی. ۳ آ پادشایان، سدوم، عموره، ادما، صبویم و بالع خوشان لشکریان امره بموییدی دره ای سدیم، منطقه یی کی ایمروزه (دریای نمک) نام داره. * ۴ اوشان، دوازده سال فرمانبر گدرلا عمر بید ولی سال سیزدهم شورش بوکودیدی.

۵ سال چهاردهم، گدرلا عمر و پادشایانی کی اون امره هم پیمان بید، بموییدی و رفائیان در عشروت قرنین، و زوزیان در هام، و ایمیان در شاهه یی قیریتایم ۶ و حوریان از کوی سعیر جور، تا ایل فاران بیابان نزدیکی شکست بدیدی ۷ و واگردستیدی بوشوییدی به عین مشفاط (کی نام قاشه)، و توما م سرزمین عمالیقیان، و اموریان کی در حصون تمار زندگی کودیدی، شکست بدیدی.

۸ پس پادشایان سدوم، عموره، ادما، صبویم و بالع (صوغر) بموییدی دره ای سدیم دورون و ۹ بر ضد گدرلا عمر پادشای عیلام، تدعال پادشای گویم و امرافل پادشای شنعار و اریوک پادشای الاسار سنگر جنگی چاکودیدی. چهار پادشاه بر ضد پنج پادشاه بیدی. ۱۰ دره ای سدیم دورون چاهان قیر نهه بو. وختی کی پادشای سدوم و عموره فرار کون دبید، دکفیدی او چاهان دورون سه تائی دیگه فرار بوکودیدی بوشوییدی کویان جور. ۱۱ او چهار پادشاه توما م مال و منال و خوراک ای سدوم و عموره اوسدیدی بوشوییدی. ۱۲ اوشان لوط، ابرام برارزای، کی سدوم دورون زندگی کودی، و اون اموال اوسدیدی خوشان امره بردیدی. ۱۳ ایتا از فراریان بمو ابرام عبرانی ورجه و خبر بده. زمانی بو کی ابرام او پيله درختان بلوط ممری اموری نزدیکی زندگی کودی. اشکول و عانر و ممری برار بید. اوشان و هر سه نفر ابرام امره هم پیمان بید.

۱۴ وختی ابرام پیشنوسته کی اون فامیلان به اسیری بوشویدی، ۳۱۸ نفر خو مردان خانہ زادہ جنگجوی اوسدہ، اوشان دونبالسر بوشویدی تا نزدیکی دان. ۱۵ شبانہ، اون خو آدمان دستہ بوکودہ، دوشمن شکست بدہ تا حوبہ کی طرف شومال دمشق اوشان دونبال کودہ. ۱۶ تومام اموال پس فیگیفته، خو برارزا لوط و اون اموال و زناکان و مرداکان خو امرہ بأوردہ.

ملکیصدق ابرام برکت دہہ

۱۷ وختی کی ابرام گذرلا عمر پادشاہ و اون ہم پیمانان شکست بدہ و اگردستہ، پادشای سدوم بمو ابرام پیشواز، درہی شاوہ دورون.* ۱۸ پس ملکیصدق کی پادشای سالیم،* نان و شراب بأوردہ. اون، کاهن خودای بزرگ بو. ۱۹ ابرام برکت بدہ بوگفته:

«مبارک ببہ ابرام از طرف خودای بزرگ

آفریندهی آسمان و زمین.

۲۰ ستایش بر خودای بزرگ،

کی تی دوشمنان به تی دس تسلیم بوکودہ.»

پس ابرام از هرچی کی جنگ میان به دس بأوردہ بو، اون دہ به یک فدہ.

۲۱ پادشای سدوم ابرام بوگفته: «می مردوم مر فدن، اوشان اموال تر بدار.»

۲۲ ولی ابرام، پادشای سدوم بوگفته: «می دس خوداونڈ طرف، خودای بزرگ، آفریندهی آسمان و زمین،

دراز کودم قسم بوخوردم. ۲۳ از تی اموال ایتا نخ یا ایتا کفش بدم اونسنم، کی نیگی، (من ابرام ثروتمند

کودم). ۲۴ غیر هرچی کی جوانان بوخوردیدی ولی عانر و اشکول و ممری سهم، کی می امرہ بمویدی

اوشان فدن.»

* ۱۷:۱۴ به زبان عبری گیدی درہی پادشاہ

* ۱۸:۱۴ نام قدیمی ایسہ از شہری مقدس

عهد دَوستنِ خودا ابرامِ امره

۱۵

۱ بعدِ اون، ابرام ندایِ خوداوند، خوابِ دورون بیشنوسته: «نوا ترستن، ابرام. من تی سپر

و تی پیله پاداشم.»

۲ ولی ابرام بوگفته: «ای خودا خوداوند، چی تانی مَر فدی؟ زای کی نَرم، وارث می خانه یمِ العاذارِ دمشقی به. ۳ نسلی یم کی مَر فندی؛ می نوکره کی وارث می خانه به.»

۴ هو لحظه خوداوند صدایِ ایشنوه کی فرمایه: «تی غلام وارث تو نیبه، بلکی پسری کی از خودت زاده به، تی وارث به.» ۵ و خوداوند ابرام ببرده بیرون بوگفته: «تی سر بوجور گیر آسمان ستاره یان بیدین، اوشان بيشمار، اگه بتانی اوشان بيشماری! تی زاد و و لدم هوطویی فراوان بیدی.»

۶ ابرام به خوداوند ایمان باورده و خوداوند اون با هه ایمان پارسا بوکوده.

۷ خوداوند اون بوگفته: «من هو خوداوندی ایسم کی تر از اوژ کلدانیان بیرون باوردم تا سرزمین تر ببخشم کی تی شین ببه.»

۸ ولی ابرام بوگفته: «ای خودا خوداوند، از کویه بدآنم کی آ سرزمین می شین به؟»

۹ پس خوداوند اون بوگفته: «ایتا مانده سه ساله ی ماده، ایتا بوژ سه ساله، ایتا قوچ سه ساله، ایتا کبوتر و ایتا یا کریم مَر باور.» ۱۰ ابرام همه ی اوشان باورده، همه تان سر ووه، دو نیمه بوکوده و هر نیمه ی، رو در روی خودش نیمه بنه ولی پرندگان دو نیمه نوکوده. ۱۱ لاشخورانی کی آمویدی لاشه یان سر بینیشینید، ابرام اوشان فورادی. ۱۲ خورشید کی غروب کودن دوبو ابرام خواب سنگینی بیگفته، بوخوفته بیده کی تاریکی و وحشتناکی اون دور کوده.

۱۳ خوداوند ابرام بوگفته: «یقین بدان تی زاکان سرزمینی دورون کی اوشان شین نی به غریب بیدی، چهارصد سال بردگی کونیدی و اوشان امره بدرفتاری به. ۱۴ ولی من ملتی ی کی تی زاکان اوشان ره بردگی کونیدی مجازات کونم. بعدم، اوشان ثروت فراوانی امره از او به بیرون آیدی. ۱۵ تو هم د سلامت می پیر بی. وختی کی بمردی به شایستگی تر دفن کونیدی. ۱۶ چهار پوشت بعد تو، تی زاکان واگردید آیدی آیه، چونکی شرارت اموریان هنوز به آخر فرسه.»

۱۷ پس وختی کی خورشید غروب بوکوده تاریک بوسته، آتشدانی کی دود کودی و مشعل سوزانی، آشکار بوسته کی از میان لاشه‌یان گوذر بوکوده. ۱۸ هو روز خوداوند ابرام امره پیمانی دَوسته و بوگفته: «ا سرزیمین تی زاکان بخشم، از مصر روخان تا پيله روخان کی فرات بیه. ۱۹ یعنی سرزیمین اقومان: قینیان و قزیان و قدمونیان ۲۰ و هیثیان و فرزیان و رفائیان ۲۱ و اموریان و کنعانیان و جرجاشیان و یوسیان.

هاجر و اسماعیل

۱۶
 ۱ ا مابین، سارای، ابرام زن، زاکی اون ره به دنیا ناورده، ولی کنیزی داشتی مصری کی اون نام هاجر بو. ۲ پس ابرام بوگفته: «خوداوند مر کی زایدار نوکوده، پس بوشو می کنیز امره همبستر بوبو. شاید من از اون زاکی به دس باورم.» ابرام خو زن حرف گوش بوکوده. ۳ سارای هم هاجر ابرام ره صیغه بوکوده. اما جرا در دهمی سالی بو کی ابرام کنعان دورون زندگی کودی.
 ۴ ابرام هاجر امره بوخوفته و اون حامله بوبوسته. وختی هاجر بفهمسته حامله ایسه، سارای سرکوفت زه‌یی. ۵ پس سارای ابرام بوگفته: «تو مر گرفتار درد و رنج بوکودی. من می کنیز تر پیشکش فدم، هسه کی اون بفهمسته حامله ایسه، مر محل نوکونه. خوداوند بین من و تو داوری بوکونه.»
 ۶ ابرام بوگفته: «تی کنیز اختیار تی دس داره. هرچی صلاح دینی انجام بده.» پس سارای هاجر امره بدرفتاری کودی؛ هاجر از اون دس فرار بوکوده.
 ۷ فرشته‌ی خوداوند هاجر ایتا چشمه نزدیکی، بیابان دورون بیافته؛ هو چشمه کی «شور» راه میان نه‌بو. ۸ بوگفته: «هاجر، کنیز سارای! از کویه آمون دری و کویه شوئون دری؟»
 هاجر جواب دهه: «از دس می خانم سارای فرار بوکودم.»
 ۹ پس فرشته‌ی خوداوند اون بوگفته: «واگرد تی خانم ورجه اون کنیزی بوکون. ۱۰ من تی نسل هطو فراوان کونم کی کسی نتانه اوشان بشماره.
 ۱۱ تو کی حامله ایسی پسری به دنیا آوری؛
 اون نام اسماعیل بنه

چونکی خوداوند از تی درد و رنج بیشنوسته.

۱۲ اون، انسانی وحشی به؛

اون دس بر ضد همه و همه کس دس بر ضد اون،

و سوائی خو برآران زندگی کونه.»

۱۳ هاجر، خوداوند اطویی نام بنه: «خودای بیننده» چره کی بوگفته: «آیه اونی کی مر دینه بیدم.»

۱۴ هن وستی او چاهی کی مابین قادش و بارد، قرار دأرهی بئرلحی رئی دوخوأنیدی.*

۱۵ و هاجر پسری ابرام به دنیا باورده، ابرام پسری کی هاجر به دنیا باورده بو، اسماعیل نام بنه.

۱۶ وختی کی هاجر اسماعیل به دنیا باورده ابرام ۸۶ ساله بو.

پیمان به دنیا امون اسحاق

۱ وختی کی ابرام ۹۹ ساله بو، خوداوند بر اون آشکار بوسته و بوگفته: «من خودای قادر

مطلقم؛ می امره امین بمان و پاک زندگی بوکون. ۲ پیمانی امی میان دودم و تی نسل

فراوان کونمه.» ۳ ابرام بکفته زیمین سر و خودا اون بوگفته: ۴ «هنه می پیمان تی امره: تو پئر ملت های

فراوانی بی. ۵ پس نوا تر د ابرام دوخوأنیدی؛ بلکی تی نام وا ابراهیم به، چونکی تر پئر ملت های فراوانی

کونمه. ۶ من تی نسل به فراوانی بارور کونم، از تو ملت هایی به وجود آورم، و پادشایانی از تی نسل

به وجود آیدی.

۷ می پیمان، پیمانی جاودانی ایسه کی، مابین خودم و تو و تی زاکان بعد تو، نسل اندر نسل بر قرار

کونم، کی تی خودا و خودای تی زاکان بعد تو بیم. ۸ ازیمین کی تر غریبه، یعنی تومام سرزیمین کنعان

تر و بعد تو تی زاکان، نسل به نسل به ارث فدمه و من اوشان خودا بم.»

۹ خودا ابراهیم بوگفته: «و تو وا به می عهد وفادار بیی، تو و تی زاکان بعد تو، نسل اندر نسل،

وا به می پیمان وفادار بمأنید. ۱۰ هنه می پیمان کی وا بدآرید، من و شیمی میان، تو و تی زاکان بعد

تو، هر مردی یا پسری شیمی میان وا ختنه به. ۱۱ شومان وا ختنه بیید، و هن، نیشانهی پیمانی به

* ۱۴:۱۶ بئرلحی رئی یعنی چشمهی خوداوند زندهی کی مر دینه

آمی میان. ۱۲ هر پسر هشت روزی شیمی میان وا ختنه بیه، از نسل شومان و توماّم اوشانی کی شیمی خانه دورون به دنیا آیدی و هر غریبه کی هینیدی، وا ختنه بیه، اگه از تی نسلم نی.یه. ۱۳ چی خانه زاد بیه، چی غلام زرخرید، وا ختنه بیه تا می پیمان شیمی جان میانی همیشه بمانه. ۱۴ هر مردی یا پسری کی ختنه نوبوسته، وا از قوم ریشه کن بیه، چونکی می امره پیمان بشکنه.»

۱۵ خودا ابراهیم بوگفته: «تی زن سارای، د سارای دونخوان؛ اون نام سارا به. ۱۶ من اون برکت دهمه. از اون پسری تر بخشمه، سارای برکت دهمه، از اون قومانی به وجود آیدی و پادشایانی از نسل اون به دنیا آیدی.»

۱۷ ابراهیم زمین سر بکفته و خنده بوکوده، خو دیل میان بوگفته: «کو مردی ایسه کی صد ساله پسر دار بیه؟ سارا ۹۰ سالگی زای باوره؟» ۱۸ ابراهیم خودای بوگفته: «بیه کی اسماعیل، تی برکات امره زندگی بوکونه.»

۱۹ ولی خودا بوگفته: «بدان سارا تی زن، تی ره پسری به دنیا آورده. تو وا اون اسحاق* نام بنی. من می پیمانم اون امره دودمه، کی بعد اون پیمانی آبدی بیه اون نسل امره. ۲۰ ولی اسماعیل وستی، تی خواهش دیل بیشنوستم، اون برکت دهم، اون بارور کونم زاگان فراوانی اون بخشم، از اون دوازده تا سردار و ملت بزرگی به وجود آورمه. ۲۱ ولی اسحاق امره می پیمان بر قرار کونمه، کی سارا سال دیگر هه وخت اون تی ره به دنیا آورده.»

۲۲ وختی کی خودا خو حرفان ابراهیم امره بزه، از ابراهیم ورجه بوشو. ۲۳ هو روز ابراهیم خو پسر اسماعیل و توماّم مردان خو خانهی ختنه بوکوده، چی خانه دورون به دنیا بمو بید، چی غلام زرخرید بید، هوطو کی خودا فرمان بده بو. ۲۴ ابراهیم ۹۹ ساله بو کی ختنه بوبوسته ۲۵ و اون پسر اسماعیل ۱۳ سال داشتی. ۲۶ ابراهیم خو پسر امره، اسماعیل، هر دو نفر هو روز ختنه بوبوستیدی. ۲۷ هر مرد و پسری، ابراهیم خانه دورون، یعنی هر کس کی اون خانه دورون به دنیا بمو بو و غلامان زرخرید، همه با هم ختنه بوبوستیدی.

* ۱۹:۱۷ اسحاق یعنی: اون خنده کونه

سه فرشته به دیدار ابرام آیدی

۱۸

۱ دووارة خوداوند بر ابراهیم آشکار بوبوسته وختی کی اون پیلہ درختانْ بلوطْ نزدیکِ
خیمہ بزہ بو. ابراهیم زوالہیْ ظہر خو خیمہ درْ سر نیشته بو. ۲ ہطو کی خو سر بوجور
برده، بیدہ کی سہ تا مرد اونْ چومْ جولو بہ پا ایسہیدی. ہطو کی اوشانْ بیدہ، از خو خیمہ درْ سر
ویریشته بودووستہ بوشو بہ پیشوازْ اوشانْ و سر فرود باورده، ۳ بوگفتہ: «ای سرور، اگہ من مورڈ لطفْ
تو قرار بیگیتم، از تی بندہ ورجہ نوا شوئون! ۴ وئلہ ایچہ آب شیمی پا شستنْ رہ باورید و درختْ جیر
استراحت بوکونید! ۵ شیمی رہ ایتا لقمہ نان باورم کی قوت بیگیرید، چونکی هنْ وستی شیمی گوذر
شیمی بندہ ورجہ دکفتہ.»

اوشانْ جواب بدییدی: «هرچی بوگفتی انجام بدن.»

۶ پس ابراهیم زود بوشو خیمہ دورون سارا ورجہ بوگفتہ: «زو باش! سہ پیمانہ آرڈا حُبْ اوسن، خمیر
بیگیر چندتا نان بپز.» ۷ خودشم بودووستہ بوشو از گاوانْ گلہیْ دورون ایتا ماندهیْ حُبْ اوسدہ، برده
خو نوکر فدہ کی اونْ زود چاکونہ. ۸ خامہیْ شیر و خوراکْ گوشتْ باورده بنہ اوشانْ جولو. خودشم
اویہ اوشانْ ورجہ درختْ جیر بہ پا بیسہ تا غذا بوخوردیدی.

۹ اوشانْ از اون وورسیدی: «تی زن سارا کویہ ایسہ؟»

اون جواب دہہ: «اویہ خیمہ دورون ایسہ.»

۱۰ ایتا از اوشانْ بوگفتہ: «بدان، سالْ دیگر ہہ وخت کی واگردم تی ورجہ، تی زن سارا ایتا پسر دآرہ.»
سارا کی خیمہ در سر ایسہ بو ایشنوستی. خیمہ اوشانْ پوشتْ سر بر پا بو. ۱۱ ابراهیم و سارا پیر و
سالمند بید، سارا سن از زای آوردن بوگذشتہ بو. ۱۲ سارا خو دیلْ دورون خندہ بوکودہ بوگفتہ: «ہسہ کی
پیر بوستم، می آقایم پیر بوستہ وا از ا عشق بیچیشم؟»

۱۳ پس خوداوند ابراهیم بوگفتہ: «چرہ سارا خندہ بوکودہ، بوگفتہ: (ہسہ کی پیر بوستم، راس راسی،

زایدار بم؟)»

۱۴ و خوداوند بوگفته: «کاری ایسه کی خوداره سخت ببه؟ سالِ دیگر سَر وخت و اگر دم ایم تی ورجه کی سارا پسری دآره.» ۱۵ سارا بترسه بوگفته: «نه، من کی خنده نوکودم.» ولی خوداوند بوگفته: «چره، تو خنده بوکودی.»

ابراهیم سدومره شفاعت کونه

۱۶ وختی او مردان ویریشتیدی کی بیشید سدوم، ابراهیم بوشو کی اوشان بدرقه بوکونه.
۱۷ خوداوند بوگفته: «واا کاری کی من کودن درمه از ابراهیم جا جیگا بدآرم؟» ۱۸ از ابراهیم ملتی بزرگ و زور آوری به وجود آیه، کی از اون توماّم ملت‌های جهان برکت بریدی. ۱۹ چره کی من اون انتخاب بوکودم کی اون خو خانواده و خو زاکان فرمان بده کی بعد خودش خوداوند رای هموار بدآرید، راستی و عدالت بجا باورید، تا منم هرچی کی ابراهیم پیمان بده بوم، بجا باورم.» ۲۰ پس خوداوند بوگفته: «به راستی کی فریاد شکایت و دادخواهی از سدوم و عموره بلند بوسته و اوشان گناهان خیلی سنگینه.»
۲۱ پس شمه بیجیر، کی بیدینم فریادی کی از اوشان کاران به گوش رسه، انجام دئن دریدی یا نه. اگه اطمینم نبه، و اخبر بمه.»

۲۲ دوتا از او مردان، از او به راه دکفیدی شیدی سدوم، ولی ابراهیم هوطو در حضور خوداوند بیسه.
۲۳ ابراهیم جولوتر بوشو بوگفته: «درستکاران و شیران با هم، نابود کونی؟» ۲۴ اگه پنجا نفر درستکار شهر دورون بیسید، چی؟ پنجا نفر درستکاران وستی کی او به ایسه بیدی، مردوم شهر نبخشی و شهر نابود کونی؟ ۲۵ حاشا از تو، کی اطمینم بوکونی، درستکاران، شیران امره بوکوشی، درستکاران و شیران امره یکسان رفتار بوکونی. حاشا از تو، داوژ توماّم جهان کی عدالت بجا نوری!»

۲۶ خوداوند بوگفته: «اگه پنجا نفر درستکارم شهر سدوم میان پیدا بوکونم، اوشان وستی از نابود کودن او به چشم پوشی کونمه.»

۲۷ ابراهیم جواب بده، بوگفته: «هسه کی خاک و خاکستر مانستن ناچیز ایسم، جسارت کونمه، سرور، تی امره حرف زنمه. ۲۸ اگه اوشان چهل و پنج نفر ببید چی؟ پنج نفر وستی توماّم شهر نابود کونی؟» خوداوند بوگفته: «اگه چهل و پنج نفرم او به پیدا بوکونم، شهر نابود نوکونمه.»

۲۹ ابراهيم دووارة خوداوند بوگفته: «شايد چهل نفر اويه پيدا بيه.»

خوداوند بوگفته: «چهل نفر وستي يم اكار نوكونمه.»

۳۰ ابراهيم بوگفته: «اي سرور، خواهش كونم مر خشم نيگير كي حرف زنن درم. شايد اويه سي نفر

پيدا بيه.»

خوداوند جواب بده: «اگه اويه سي نفرم پيدا بوكونم، اكار نوكونمه.»

۳۱ ابراهيم بوگفته «هسه كي جسارت بوكونم حرف زنن درم -- اگه اويه بيس نفر پيدا بيه، چي؟»

خوداوند جواب بده: «بيس نفر وستي يم، او شهر نابود نوكونمه.»

۳۲ ابراهيم بوگفته: «خواهش كونم، مر خشم نيگير، آخرين بازره شمرايچي بگم. اگه اويه ده نفر بيسه،

چي؟»

خوداوند جواب بده: «ده نفر وستي يم او شهر نابود نوكونمه.»

۳۳ وختي كي خوداوند خو حرفان ابراهيم امره بزه، از اويه بوشو. ابراهيم واگردسته بوشو به خانه.

ويراني سدوم و عموره

۱ غروب دم، او دوتا فرشته به سدوم فرسه يدي. لوط شهر دروازه کنار نيشته بو، اوشان

بيده، از خو جا سر ويريشته به پيشواژ اوشان بوشو و سر به خاك بته، ۲ بوگفته: «سروران،

۱۹

بفرمايد شيمي بنده خانه، شيمي پاي بوشوريد و شب اويه بيسيد. صبح زود راه دكفتيد، بيشيد.»

اوشان جواب ديدی: «نه، شب، شهر ميدان میان سر كونيمي.»

۳ ولی لوط پافشاري بوكونده، اوشان قبول بوكوندي، اون امره بوشويدي به خانه. اون اوشان ره ناني

كي خميرمايه ناشتي* پخته، شام باورده، بوخوردیدی. ۴ ولی نوخوفته بيد كي تومام مردان سدوم، پير و

جوان، از دور و وز شهر، خانه دور حلقه بزه يدي. ۵ لوط دوخوآديدي بوگفتیدی: «او مردانی كي ايمشب

تي ورجه بمويدي، كويه ايسه يدي؟ اوشان باور كي اوشان امره همبستر بييم.»

۶ لوط بوشو بیرون اوشان ورجه در، خو پوشت سر دَوسته. ۷ بوگفته: «براران، ا شرارت انجام ندید. ۸ بیدینید، من دوتا دوختر دارم کی هیچ مردی امره نیبید. وئلید اوشان شیمی ورجه باورم و هرچی کی شیمی دس بر آیه اوشان امره بوکونید. ولی ا مردان امره کاری ندآرید، چره کی می خانه دورون پناه بیگفتیدی.

۹ اوشان جواب بدیدی: «از امی راه سر بوشو کنار. ا مردای ایتا غریبه مانستن بمو امی ورجه، هسه امی پیلتر بوستن دره! تی امره بدتر از اوشان کونیمی.» به لوط حمله کونیدی شیدی جولو کی خانه در بشکنید. ۱۰ ولی او فرشته یان دس دراز کودیدی، لوط بیگفتیدی بردی خانه دورون، در دَوستیدی. ۱۱ پس او فرشته یان از خانه دورون، پیران و جوانان چومان، کور کونیدی کی د نتانستیدی خانه در پیدا بوکونید.

۱۲ او فرشته یان لوط بوگفتیدی: «تو آیه، کس کار دیگری یم داری؟ دامادانی، پسرانی، دوخترانی؟ اگه کس کار دیگری، ا شهر دورون داری، اوشان از آیه ببر بیرون. ۱۳ امان ا شهر نابود کونیمی، چونکی فریاد مردوم به گوش خوداوند برسه و امر اوسه کوده کی ا شهر نابود کونیم.» ۱۴ پس لوط بوشو بیرون، خو دوختران نامزدان امره کی قرار بو اون دامادان ببید گفتگو بوکوده، بوگفته: «خوداوند ا شهر نابود کونه، هرچی زودتر از آیه بشید بیرون.» ولی او جوانان اون حرفان به مسخره بیگفتیدی.

۱۵ صبح دم، فرشته یان لوط بوگفتیدی: «زو باش! تی زن و تی دوتا دوختران کی آیه ایسه بیدی اوسن ببر بیرون کی نوکونه ویرانی ا شهر امره نابود بید.» ۱۶ چونکی لوط دو دیلی کودی، او فرشته یان لوط خانواده ی دس بیگفتیدی و اوشان به سلامت از شهر بیرون بردیدی، چونکی خوداوند به اوشان رحم بوکوده بو. ۱۷ به بیرون شهر فرسه بید کی ایتا از او مردان بوگفته: «شیمی جان نجات وستی فرار بوکونید! وانگردید کی شیمی پوشت سر بیدینید، دشت میانم هیچ جا نیسید! فرار بوکونید بشید کویان جور کی نابود نیبید!»

۱۸ لوط التماس بوکوده بوگفته: «نه، ای سرور. ۱۹ تی بنده ی رحمت بوکودی، می جان نجات دتن امره، مر محبت بوکودی، ولی من کی نتانم فرار بوکونم بشم فرسم کویان جور. نوکونه ا بلا زودتر می سرم

بأیه، کی بیمیرم. ۲۰ بیدین، او کوجه شهر نزدیکتره، فرار بوکونم بشم اویه کی بتأنم خودم نجات بدم. او کوجه شهر کی نزدیکه دینی؟ شمه اویه کی زنده بمأنم.»

۲۱ فرشته بوگفته: «تی حرفان قبول کونم. از شهری کی حرف زئن دری، اون نابود نوکونم. ۲۲ ولی زودتر فرار بوکون بوشو اویه، چونکی تا اویه فَنرسهیی، نتأنم کاری بوکونم.» هن وستی او محل نام صوغر* ایسه.

۲۳ وختی خورشید بوجور آمون دوبو، لوط به صوغر فرسه. ۲۴ پس خوداوند از آسمان گوگرد آتشین بر سدوم و عموره بارانه. ۲۵ اوشان نابود کوده، شهران و دشتان و موجودات و گیاهان او سرزیمین، همه چی ی با هم. ۲۶ ولی لوط زن و آگردسته، خو پوشت سر بیدینه، ستونی از نمک بوبوسته.

۲۷ صبح زود کی ابراهیم ویریشته و آگردسته بوشو هو جا سر کی در حضور خوداوند ایسه بو. ۲۸ اون به بیجیر نظر بوکوده، سدوم و عموره و توما دشتان اون دور و ور بیده کی از او سرزیمین ایتا کوره مأنستن دود بوجور شوئون دوبو. ۲۹ وختی خودا او شهران و دشتان نابود کوده کی لوط اوشان میان زندگی کودی، لوط نجات بده کی ابراهیم شفاعت به یاد باوره.

لوط و اون دوختران

۳۰ لوط خو دوتا دوختران امره از صوغر کوچ بوکودیدی بوشویدی کویان سر ساکن بوبوستیدی، چونکی اون از صوغر میان ایسن ترس داشتی. اون خو دوتا دوختران امره غاری دورون زندگی کودیدی. ۳۱ ایتا روز پيله دوختر کوجه دوختر بوگفته: «آمی پئر کی پیر بوسته، آمی دور و ورم کی مردی پیدا نیبه، تا همه جائی دنیا مأنستن آمی امره عروسی بوکونه. ۳۲ بأییم آمی پئر شراب فدیم بوخوره اون امره همبستر بییم کی آمی پئر نسل پا بر جا بدأریم.»

۳۳ پس هو شب میان خوشان پئر شراب بدیدی و پيله دوختر بمو خو پئر امره بوخوفته و اون آن خوفتن و ویریشتن جا واخبر نوبوسته.

۳۴ فردا روزِ ره پیلهدانه دوختر، کوجهدانه‌ی بوگفته: من دیشب می پتر آمره بوخوفتم. بیا ایمشیم اون شراب فدییم و تو اون آمره بوخوس تا ایتا نسل از امی پتر بدآریم. ۳۵ اوشبم خوشان پتر شراب بدیدی و کوجه دوختر بوشو اون آمره بوخوفته و لوط اون خوفتن و ویریشتن جا واخبر نبوسته.

۳۶ پس لوط دوتا دوختران خوشان پتر جا شکم اوسدیدی. ۳۷ پیلهدانه ایتا پسر بزه، اون ایسم بنه «موآب» کی اون تا ایمرز موآبیان پتره. ۳۸ کوجهدانه دوخترم ایتا پسر بزه و اون ایسم بنه «بن عمی». اون تا ایمرز عمونیان پتره.

ابراهیم و ابی ملک

۱ پس، ابراهیم از اوپه به طرف جنوب، نِگب زیمینان کوچ بوکوده، و قادش و شور میان ساکن بوبوسته و مدتی جِراز دورون زندگی بوکوده. ۲ و ابراهیم دربارہی خون سارا بوگفته کی اون می خاخوره. ابی ملک، جِراز پادشاه آدم اوسه کوده، سارای ببرد.

۳ خودا ایتا شب خواب میان ابی ملک ظاهر بوسته، اون بوگفته: «هسه تو ازناک وستی کی ببردی میری، چونکی او زنای شوهر دأره.»

۴ ابی ملک هنوز اون آمره نزدیکی نوکوده بو. پس بوگفته: «خودایا، ایتا اومت بی گنای هلاک کونی؟»

۵ مگر ابراهیم مر نوگفته کی: (اون می خاخوره؟) و سارا خودشم بوگفته کی: (اون می برأره.) من صدق دیل و می سادگی آمره ا کار بوکودم.»

۶ او وخت خودا خواب میان اون بوگفته: «منم دانم کی ا کار به صدق دیل بوکودی و منم تر بدآشتم کی می جا گناه نوکونی و هن ره وناشتم کی اون دس بزنی. ۷ پس هسه ا مرداک زن و اگردان چونکی اون نبی یه و تی ره دعا کونه و تو زنده مانی. اما اگه اون زناک و انگردانی، بدان تو و هر کسی کی تی آمره یه حتمنی میریدی.»

۸ صبح دم ابی ملک ویریشته، تومام خو نوکران دوخوآده، هرچی کی بوبوسته بو اوشان بوگفته و اوشان خیلی بترسه بیدی. ۹ او وخت ابی ملک ابراهیم دوخوآده اون بوگفته: امی آمره چی بوکودی؟ در حق تو

- چی گناہ بوکودہ بوم کی می سر و می مملکت سر بلا بأوردی و کاری بوکودی کی نوستی بوکودہ بی.
- ۱۰ ابی ملک ابراهیم وورسہ: «چی فکر بوکودی کی آکار بوکودی؟»
- ۱۱ ابراهیم بوگفته: «می امرہ بوگفتم: (ا مکان دورون ہیچ ترسی از خودا ننہ و مر می زن وستی کوشیدی.) ۱۲ راستی راستی ہم اون می خاخورہ، می پئر دوخترہ ولی می ماژ جا نی یہ و می زن بوبوستہ. ۱۳ وختی کی خودا مر می پئر خانہ جا آوارہ کودہ، اون بوگفتم: خوبی یی کی می رہ وا بوکونی آنہ کی ہر جا بیشیم بیگی کی آن می برارہ.»
- ۱۴ پس ابی ملک گاؤ و گوسفند و نوکر و کولفت اوسدہ ببخشہ ابراهیم و اون زن سارای واگردانہ اون ورجہ. ۱۵ و ابی ملک بوگفته: «ہسہ می سرزیمین تی جولو نھہ، ہر جا کی دوس بدآشتی ساکن بوبو.»
- ۱۶ و سارای بوگفته: «تی برار ہزار سکہ نقرہ فدم، آن نیشانہ تی بی گنایی آشان چومان جولو کی تی امرہ ییدی. تو ہمہ کس ورجہ از گناہ مبرایی.»
- ۱۷ او وخت ابراهیم خودا جا دعا بوکودہ، و خودا ابی ملک و اون زن و کولفتان شفا بدہ تا بتانید زای بأورید. ۱۸ چونکی خوداوند ابراهیم زن سارا وستی، ابی ملک خانہ آدمان رحم دوستہ بو.
- ۱ پس خوداوند ہوطو کی بوگفته بو، سارای رحمت بوکودہ و ہرچی سارای پیمان بدہ بو بجا بأوردہ. ۲ سارا، ہو وختی کی خودا ابراهیم پیمان بدہ بو حاملہ بوبوستہ، در زمان پیری ابراهیم ایتا پسر اون رہ بہ دنیا بأوردہ. ۳ ابراهیم خو پسر کی سارا بہ دنیا بأوردہ بو، «اسحاق»* نام بنہ. ۴ و ابراهیم خو پسر وختی ہشت روزہ بوبوستہ، ختنہ بوکودہ، ہوطو کی خودا فرمان بدہ بو. ۵ ابراهیم صد سالہ بو کی اون پسر اسحاق بہ دنیا بمو.
- ۶ سارا بوگفته: «خودا می رہ خندہ و شادی بأوردہ، ہر کس کی بیشنہ می امرہ خندہ و شادی کونہ.»
- ۷ اون بوگفته: «کی تانستی ابراهیم بگہ: (سارا ایتا پسر شیر دہہ؟) ولی من اون رہ کی پیر بوستہ بو، پسر ی بہ دنیا بأوردم.»

۲۱

بیرون کوردن هاجر و اسماعیل

۸ او زای پيله بوسته، شیر خوردن ترک کوده. روزی کی اسحاق شیر خوردن ترک کوده ابراهیم جشن بزرگی بر پا بوکوده. ۹ ولی سارا بیده پسری کی هاجر مصری ابراهیم ره به دنیا بأورده بو، اسحاق خنده آمره مسخره کونه. ۱۰ ابراهیم بوگفته: «کنیز اون پسر آمره بیرون کون کی می پسر اسحاق آمره تی وارث نبه!»

۱۱ ابراهیم از احرافان غمگین بوسته، چونکی اون ابراهیم پسر بو. ۱۲ ولی خودا ابراهیم بوگفته: «تی پسر و کنیز وستی پریشان نوا بوستن. هرچی سارا تر بوگفته گوش بوکون، چونکی اسحاق وا وارث تی نسل ببه. ۱۳ و از او کنیز پسر ملتی به وجود آورمه، چونکی اونم تی پسر.»

۱۴ صبح زود، ابراهیم ایچه خوراکی ایتا مشک آب هاجر فده. اوشان هاجر بوکول ده، هاجر اون پسر آمره روانه کونه. هاجر بوشو و بیابان برشبع میان سرگردان گردستی. ۱۵ وختی مشک آب تومام بوسته، هاجر خو پسر گوماز جیر بنه. ۱۶ اون بوشو صد متر* جولوتر، هویه بینشته. خو دیل میان بوگفته: «دنتانم می پسر مردن بیدینم.» هوطو کی نیشه بو گریه زاری کودی.

۱۷ ولی خودا او پسر گریه زاری بیشنوسته. فرشته ی خودا از آسمان هاجر دوخوآده بوگفته: «هاجر، چیه؟ نترس! خودا از او یه کی او زای ایسه، اون گریه زاری کوردن بیشنوسته. ۱۸ ویریز بوشو تی پسر ورجه، چونکی از اونم ملت بزرگی به وجود آورمه.»

۱۹ پس خودا هاجر چومان واکوده، و اون، ایتا چشمه ی آب بیده، بوشو مشک دورون آب دوکوده بأورده خو پسر فده کی بوخوره. ۲۰ خودا او پسر آمره بو اون پيله بوسته، بیابان میان زندگی کودی و تیرانداز ماهری بو بوسته. ۲۱ اون بیابان فاران میان زندگی کودی، کی اون مار از ایتا دوختر مصری اون ره خو استگاری بوکوده.

* ۱۶:۲۱ عبری: به مسافت تیری کی از کمان پرتاب ببه.

بئرشبع پیمان

۲۲ او وخت ابی ملک و فیکول، کی اون سپاه فرمانده بو، ابراهیم بوگفتیدی: «هر کاری کی تو کونی، خودا تی آمرهیه. ۲۳ هسه آیه خودای می ره قسم بوخور کی مر و می زاکان و می نوهیان خیانت نوکونی؛ بلکی هوطو کی من تر محبت بوکودم تو هم مر و آ غربتی کی اون دورون ساکن بوبوستی آمره، هوطو رفتار بوکونی.»

۲۴ ابراهیم بوگفته: «قسم خورم.» ۲۵ او وخت ابراهیم دربارهی چاهیی آبیی کی ابی ملک خادمآن اون جا فیگیفتهبید، ابی ملک سرزنش بوکوده.

۲۶ ابی ملک بوگفته: «من نانم کی آ کار بوکوده. تو مر هیچی نوگفتی و تا ایمرزم آن نیشنوسته بوم.» ۲۷ ابراهیم چندتا گوسفند و گاو اوسده و ابی ملک فده و اوشان دوتا همدیگر آمره پیمان دوستیدی. ۲۸ ابراهیم هفتا دانه بره مادهی از گله سوا بوکوده ۲۹ و ابی ملک ابراهیم بوگفته: «آ هفتا دانه بره مادهی کی جدا بوکودی، چی ایسه؟»

۳۰ اونم جواب بده: «آ هفتا دانه بره مادهی می جا قبول بوکون، تا شهادتی ببه آن ره کی من آ چاهیی بکندم.» ۳۱ پس اویه ایسم بئرشبع بنه، چونکی اویه او دوتا مردای همدیگر ره قسم بوخوردیدی. ۳۲ بزین کی بئرشبع ورجه پیمان دوستیدی، ابی ملک خو سپاه فرمانده آمره فیکول، به فلسطینیان سرزیمین واگردستیدی. ۳۳ ابراهیم بئرشبع ورجه گز درختی بکاشته و اویه خوداوند ایسم، خودای سرمدی بخوانده ۳۴ و ابراهیم مدت درازی فلسطینیان سرزیمین دورون ساکن بوبوسته.

قربانی کودن اسحاق

۱ مدتھا بوگذشته، خودا ابراهیم آزمایش بوکوده دوخواده بوگفته: «ابراهیم!» اون جواب بده: «بله خوداوند.»

۲۲

۲ و خودا بوگفته: «تی پسر اسحاق، تی ایتا پسر کی اون خیلی دوست داری، اوسن، بوشو به سرزیمین موری، اویه اون ایتا قربانی سوزاندن مانستن، ایتا از کویان جور کی تر نیشان دهمه، قربانی بوکون.»

۳ صبح زود، ابراهیم ویریشته خو الاغ پالان دَوَسْتَه، دو نفر از خو نوکران، خو پسر اسحاق اوسده، هیزم قربانی سوزاندن وستی بار بوکوده، راه دکفته بوشو به طرف جایی کی خودا بوگفته بو. ۴ روز سوّم ابراهیم او جائی از دور بیده. ۵ خو نوکران بوگفته: «هیه، الاغ ورجه بیسید کی من و می پسر بیشیم اویه خودای پرستش بوکونیم و واگردیم بایم شیمی ورجه.»

۶ ابراهیم هیزمی کی قربانی سوزاندن وستی اوسده بو خو پسر اسحاق بوکول ده، و خودشم آتش و چاقو، به دس گیفته، دونفری راه دکفتیدی. ۷ اسحاق خو پسر ابراهیم دوخوآده، وورسه: «پسر؟» ابراهیم جواب دهه، «چیه پسر جان؟»

اسحاق بوگفته: «هیزم و آتش دأریمی، ولی برّه ی قربانی کو؟»

۸ ابراهیم جواب بده: «پسر جان، خودا خودش برّه ی قربانی فرام کونه.» و دو نفری شوئون دیبید. ۹ وختی به جایی فرسه ییدی کی خودا ابراهیم بوگفته بو، اون اویه مذبحی بر پا کونه هیزم اون سر نیهه، خو پسر اسحاق دَوَدَه نیهه هیزمان، قربانگاه سر. ۱۰ پس چاقوی به دس گیفته خو پسر ووینه، ۱۱ کی فرشته ی خوداوند از آسمان اون دوخوآده: «ابراهیم! ابراهیم!»

اون جواب بده: «بله خوداوند.»

۱۲ فرشته بوگفته: «تی پسر دس زن. اون امره کاری نوکون. هسه دانم کی خوداترس ایسی، چونکی تی پسر، تی ایتا پسر به فرمان من باوردی قربانی بوکونی.»

۱۳ ابراهیم خو سر راست کوده ایتا قوچ بیده کی خو شاخان امره گوماژ دورون گرفتار بوسته بو. بوشو قوچ بیگفته باورده، قربانی سوزاندنی بجا باورده، به جائی خو پسر. ۱۴ پس ابراهیم او محل نام «خوداوند فرام کونه»* نام نیهه، کی تا ایمرزم گیدی: «کوه خوداوند فرام کون جور.»

۱۵ فرشته ی خوداوند دوواره از آسمان ابراهیم دوخوآده و بوگفته: ۱۶ «خوداوند بفرمأسته: به خودم قسم خورم، هسه کی اکار بوکودی، تی ایدانه پسر، به فرمان من باوردی قربانی بوکونی، ۱۷ هن وستی تر به فراوانی برکت دهم، تی زاکان آسمان ستاره یان و فورش دریا کنار مانستن فراوان کونم. تی زاکان، خوشان دوشمنان شهران مالک بیدی. ۱۸ از تی زاکان تومام مردوم زمین برکت بریدی، چونکی تو

می فرمان بجای آوردی.»^{۱۹} پس ابراهیم واگردسته خو نوکران ورجه و همه با هم بوشوییدی به طرف بئرشبع و ابراهیم بئرشبع میان ساکن بوبوسته.

۲۰ مدتی بوگذشته، ابراهیم خبر بدیدی: «ملکه، تی برار زن، پسرانی تی برار ناحورره به دنیا باورده.»
۲۱ اولی زای عوص، اون براران بوز و قومئیل (آرام پئر) ۲۲ و کاسد و خزو و فلداس و یدلاف و بتوئیل.»
۲۳ بتوئیل ربکا پئر بو، ملکه آهشتا پسر، ابراهیم برار، ناحورره به دنیا باورده. ۲۴ ناحور کنیز کی رومه نام داشتی، پسرانی ناحورره به دنیا باورده، کی اوشان نام طابح و جاحم و تاحش و معکه بو.

سارا مردن

۱ سارا صد و بیست و هفت سال زندگی بوکوده. آن بو سالهای عمر سارا ۲ و قریه اربع کی حبرون ببه، سرزمین کنعان دورون بمرده و ابراهیم بوشو تا سارا ره گریه و زاری بوکونه.
۳ ابراهیم از خو مُرده کنار ویریشته و هیئی مردومان بوگفته: ۴ «من شیمی میان ایسم اما غریبهیم. تیکه زمینی مقبره ره مر بوفروشید تا من بتانم می مُردهی اویه دفن کونم.» ۵ هیئی مردومان ابراهیم در جواب بوگفتیدی: ۶ ای سرورم، امی گب بیشنو. تو امی میان پیلهدانه امیری. تی مُردهی امی خُبترین مقبره یان دورون دفن کون. هیئا از امان امی مقبرهی تر دریغ نوکونیم کی تی مُردهی اویه دفن کونی ۷ او وخت ابراهیم ویریشته و هیئی مردومان جولو تعظیم بوکوده ۸ و اوشان بوگفته: «هسه کی وئیدی می مُردهی شیمی میان دفن کونم، پس شیمی جا ایتا خواهش دارمه تا عفرون، صوحار پسر می ره سفارش بوکونید ۹ تا مکفيله غار کی اون شینه و اون زمین دورون او آخر نهه، مر بوفروشه. اون جا بخواید او زمین به قیمت کامل مقبره شیمی ورجه، مر واگذار بوکونه.» ۱۰ از قضا عفرون هیئیان میان نیشه بو و تومام هیئی مردومان ورجه کی به سمت اون شهر دروازه بمو بید، ابراهیم جواب بده: ۱۱ «نه سرور! می گب گوش بدن؛ من او زمین و او غار کی اون دورون نهه تر بخشم من ا مردوم جولو اون تر قدم تا تی مُردهی دفن کونی.» ۱۲ ابراهیم ایبار د او مردومان جولو تعظیم بوکوده ۱۳ و اوشان جولو عفرون بوگفته: «خواهش کونم می گب بیشنوی. من از زمین پول تر قدم. آن از می جاس قبول بوکون تا می مُردهی اویه دفن کونم.» ۱۴ عفرونم ابراهیم در جواب بوگفته: ۱۵ «ای آقا، می گب بیشنو. از زمین

۲۳

پول چہارصد سکہ نقرہیہ، امّا آپول آمی میان چی ارزشی دأره؟ تی مُردہی دَفنَ کون.» ۱۶ ابراهیم عفرونؑ گب بیگفته و مبلغیؑ کی ہیٲیانؑ جولو بہ زبان بأوردہ بو، یعنی چہار صد سکہ نقرہیؑ بر حسبؑ وزنؑ رایج، بازگانانؑ ورجہ اونؑرہ وزن بوکودہ.

۱۷ پس عفرونؑ زمینؑ مالکیت کی مکفیلہ دورون و مَمری نزدیکی نہہ بو، یعنی او زمین و اونؑ غار با تومامؑ ہونؑ دار و درختانی کی اونؑ زمینؑ دورون نہہ بو، ۱۸ ہیٲی مردومانؑ ورجہ کی دروازہ شہرؑ جولو بمو بید، ابراهیمؑ جا واگذار بوبوستہ. ۱۹ او وخت، ابراهیمؑ خو زن سارایؑ مکفیلہ غارؑ کی مَمری نزدیکی نہہ بو کی ہو حبرون بہ، سرزمینؑ کنعانؑ دورون دَفنَ کودہ. ۲۰ اَطوی بوبوستہ کی، او زمینؑ مالکیت و غاری کی اونؑ دورون نہہ بو، مقبرہ وستی، از ہیٲیانؑ طرف ابراهیمؑ جا واگذار بوبوستہ.

اسحاق و ربکا

۲۴ ۱ و امّا ابراهیمؑ پیرؑ بوستہ بو و خوداوند ہمہ چی دورون اونؑ برکت بدہ بو. ۲ ایبار، ابراهیمؑ خو خادمؑ کی اونؑ پیلہ خادم و ناظرؑ تومامؑ اونؑ مال و اموال بو، بوگفته: «تی دسؑ می رانؑ جیر بنہ ۳ و زمین و آسمانؑ خودایؑ می رہ قسم بوخور کی می پسرؑرہ از کنعانؑ دوخترانؑ جا کی من اوشانؑ میان زندگی کودن دأرم، زن فینگیری، ۴ بلکی بہ می زادگاہ بوشو و می فک و فامیلانؑ دورون می پسر اسحاقؑرہ زن فیگیر.» ۵ خادم ابراهیمؑ بوگفته: «اگہ او دوختر حاضر نوبوستہ می آمرہ بہ اؑ سرزمینؑ بایہ، او زمات من تی پسرؑ بہ او سرزمینی کی تو از او یہ بمویی بیرم؟» ۶ ابراهیمؑ خو خادمؑ بوگفته: «نوکونہ ایبار می پسرؑ بہ او سرزمینؑ واگردانی! ۷ خوداوند، کی خودایؑ آسمانہ، و مرؑ از می پئرؑ خانہ جیگا و می فک و فامیلانؑ سرزمینؑ بیرون بأوردہ، می آمرہ گب بزہ و می رہ قسم بوخورده کی اؑ سرزمینؑ بہ تی زاکانؑ بخشم، اونؑ خو فرشتہیؑ تی جولو اوسہ کونہ تا او سرزمینؑ دورون می اسحاقؑرہ زن فیگیری. ۸ امّا اگہ او دوخترؑ نحوآستہ کی تی آمرہ بہ اؑ سرزمینؑ بایہ، او وخت تو از قسمی کی می رہ بوخوردی آزاد بی، امّا ہیچ وخت می پسرؑ او یہ وانگردان.» ۹ او زمات خادمؑ خو دسؑ ابراهیمؑ رانؑ جیر بنہ و اونؑرہ قسم بوخورده.

ابراھیم مردن

۲۵

۱ ابراهیم ایتاً زنّ دیگرم ببردہ کی اونّ ایسم قطورہ بو. ۲ اون ابراهیمّره زمران و یّقشان و مدان و مدیان و یشباق و شواح بزہ ۳ شبا و ددان، یّقشانّ زاکان بید. بنی ددان، اشوریان و لَطوشیان و لئومیان بید. ۴ عیفا و عیفر و حنوک و ابیداع و الداعہ ہم مدیانّ پسرانّ بید. اشانّ قطورہیّ زاکان بید. ۵ ابراهیم توماّم خو مال و اموالّ اسحاقّ ببخشہ. ۶ و بقیہ خو پسرانّ کی از خو کنیزانّ دأشتی، فقط ہدیہ فدہ و اوشانّ او زمات کی زندہ بو از خو زای اسحاق جدا بوکودہ و اوسہ کودہ شرقّ طرف. ۷ ابراهیمّ زندگی صد و ہفتاد و پنج سال بو. ۸ و وختی کی خیلی پیر بو، در کمال رضایت و خوشبختی بمرده و خو اجدادّ ورجہ بوشو. ۹ اونّ پسرانّ اسحاق و اسماعیل اونّ مکفیلہ غار کی عفرون، صوحازّ ہیٹی پسرّ زیمینّ دورون و ممری نزدیکی نہہ بو دفنّ کودید. ۱۰ ہو زیمینی کی ابراهیم ہیٹیآنّ جا بیہہ بو. اویہ ابراهیم، سارا ورجہ دفنّ بوستہ. ۱۱ بزین کی ابراهیم بمرده، خودا اونّ پسر اسحاق برکت بدہ، اسحاق بئرلحی رئی نزدیکی بیسہ، و اویہ زندگی بوکودہ.